



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Nicolae Cristin

(art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-264/2025

Nr. PIGD 1-14010753-01-Ira-12062025

Recurs depus până la 01 septembrie 2023; Recurs respins ca tardiv; Recurentul cunoștea data pronunțării deciziei motivate însă a depus recurs peste patru ani de la expirarea termenului de atac, fără o justificare convingătoare.

21 august 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Dorel Musteață, Veaceslav Panfilii, Iurii Moldovan

Curtea de apel: Grigori Colev, Afanasii Curdov, Ștefan Starciuc, Iurie

Iordan, Mihail Diaconu, Silvia Gîrbu

Curtea Supremă de Justiție: Iurie Diaconu, Ion Guzun, Svetlana Filincova,

Tamara Chișcă-Doneva, Ala Cobăneanu

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Nicolae Cristin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,
Alexandru Negru,
Leonid Chirtoacă, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Nicolae Cristin s-a născut în anul 1987 în r-nul Ialoveni. El a fost acuzat în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal (traficul de copii).

2. Nicolae Cristin a fost apărat de avocatul Igor Dorfman.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Nicolae Cristin a fost achitat, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Prin aceeași sentință au fost achitați și Sergiu Covalenco și Iuri Donica.

4. La 27 iunie 2017, instanța de apel a respins apelurile procurorului și al avocatului Natalia Bayram, în interesele părților vătămate, și a menținut sentința. Decizia a fost atacată cu recurs de procuror. La 06 februarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul, a casat total decizia instanței de apel și a trimis cauza la re judecare.

5. La 11 septembrie 2020, instanța de apel a admis apelurile declarate, a casat sentința și a pronunțat o hotărâre nouă prin care Nicolae Cristin a fost recunoscut vinovat în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal, și condamnat la 15 ani de închisoare, cu privarea de drepturi în domeniul educației copiilor pe un termen de trei ani.

6. La 25 martie 2025, condamnatul Nicolae Cristin a depus recurs, în care solicită casarea deciziei instanței de apel, reexaminarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

7. Urmăririle penale au fost pornite la 02 august și 03 august 2010. La 04 august 2010, cauzele au fost conexe. Urmărirea penală s-a finalizat la 20 ianuarie 2011. Prima instanță a examinat cauza în perioada 03 noiembrie 2011 – 02 august 2013. Instanța de apel a examinat cauza între 29 iulie 2014 – 27 iunie 2017 și 12 octombrie 2018 – 11 septembrie 2020. Curtea Supremă de Justiție a examinat anterior cauza între 21 decembrie 2017 – 06 februarie 2018. Dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție la 12 iunie 2025.

ÎN FAPT

8. Nicolae Cristin a fost învinuit că, în iunie-iulie 2010, fiind conducătorul brigăzii de muncitori, a adăpostit minorele A.O., I.D. și A.C. într-o tabără de

odihnă din raionul Anenii Noi și, cunoscând cu certitudine că acestea nu au împlinit vârsta de 14 ani, le-a folosit la munci agricole în cadrul CAP „Basarabia”.

9. La 02 august 2013, prin [sentința Judecătorei Anenii Noi](#), Nicolae Cristin a fost achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

10. La 17 august 2013, Procurorul-șef adjunct al Secției combaterea traficului de ființe umane, Viorel Ciobanu, a depus apel. El a solicitat casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii incriminate și condamnați la câte 15 ani de închisoare.

11. La 17 august 2013, apel a depus și avocatul Natalia Bayram în interesele părților vătămate, prin care a solicitat ca inculpații să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii incriminate.

12. La 27 iunie 2017, Curtea de Apel Comrat a respins apelurile. La 28 august 2017, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Natalia Andronic, a depus recurs, solicitând casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. La 06 februarie 2018, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursul, a casat decizia și a trimis cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

13. La 11 septembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis apelurile, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Nicolae Cristin a fost condamnat în baza art. 206 alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 15 ani de închisoare, cu privarea de drepturi în domeniul de educație a copiilor pe un termen de trei ani. Instanța a reținut că condamnatul, în calitate de brigadier, coordona activitatea oamenilor din subordinea sa, inclusiv pe cea a părților vătămate, cărora le indica unde și ce să lucreze. El a adăpostit minore în vârstă de 12 și 13 ani într-o tabără de odihnă, implicându-le în activități agricole.

14. La 25 martie 2025, Nicolae Cristin a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală. El solicită repunerea în termen a recursul, casarea deciziei, cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat. Recurentul susține că fapta de „adăpostire” reținută în sarcina sa nu este dovedită, întrucât locația nu era una izolată sau ferită, ci era frecventată și de alte persoane. De asemenea, elementele constitutive ale infracțiunii de exploatare prin muncă sau servicii forțate nu sunt întrunite, întrucât el nu a exercitat violență asupra minorelor, iar implicarea sa directă în constrângerea acestora nu a fost probată.

15. Curtea Supremă de Justiție nu a solicitat prezentarea referinței la recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Până la 01 septembrie 2023, termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevedea repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă Hotărârea Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2009 prevede în pct. 9 și 25 următoarele:

„9. ...În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și, dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.

25. ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 Cod de procedură penală, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

17. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Conform art. 422 Cod de procedură penală, în vigoare la data depunerii recursului, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale. Conform art. XI al Legii nr. 246/2023:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

...

(4) Termenul de declarare a recursului împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel în cauzele penale pronunțate până la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile. Acest termen urma a fi calculat de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală nu menționează expres dacă termenul de 30 de zile urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel, sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 al [hotărârii Plenului CSJ nr. 9/2009](#) cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală, dar și din [Hotărârea Curții Constituționale nr. 23/2021](#), § 84.

19. Nicolae Cristin a fost prezent la majoritatea ședințelor de judecată în instanța de apel. Atât el, cât și avocatul său, au cunoscut despre finalizarea cercetării judecătorești și data pronunțării dispozitivului deciziei, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 04 septembrie 2020 (f.d.98-99, vol. XIII). Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în ședința din 04

septembrie 2020, Nicolae Cristin a fost prezent, și-a exercitat dreptul la ultimul cuvânt (f.d-98). Decizia motivată a fost pronunțată la 08 octombrie 2020, fiind expediată condamnatului, cât și avocatului, conform mențiunilor din dosar (f.d.127, vol. XIII).

20. Termenul de recurs a început să curgă din 09 octombrie 2020 și a expirat la 07 noiembrie 2020. Recursul a fost depus la 24 martie 2025, peste mai mult de patru ani de la expirarea termenului de atac. În cererea de repunere în termen, recurentul nu a motivat ce circumstanțe l-au împiedicat să se prezinte la ședința de pronunțare a deciziei integrale sau să se intereseze despre soarta cauzei în care a fost implicat. Prin urmare, condamnatul nu a justificat ce l-a împiedicat să depună recursul în termenul prevăzut de lege, iar recursul este tardiv.

21. Referitor la alegația că recurentul a făcut cunoștință cu decizia motivată abia la 28 februarie 2025, acestea nu sunt convingătoare. O persoană responsabilă trebuie să se intereseze despre temeiul și motivul încarcerării sale la scurt timp de la plasarea în detenție. Potrivit materialelor cauzei (f.d.149 vol.XIII), recurentul a fost reținut la 05 februarie 2025, însă a depus recursul la 24 martie 2025, peste 30 zile de la data reținerii, fără a oferi justificări nici în privește omiterea acestui termen.

22. Instanța reiterează că părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale (*mutatis mutandis* dec. CtEDO [Van Harn v. Germania](#), 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac. Lipsa de diligență a recurentului nu poate fi invocată pentru repunerea în termenul de recurs omis cu peste patru ani.

23. În perioada de la pronunțarea deciziei și până la 05 februarie 2025, data reținerii condamnatului anunțat în căutare în vederea executării pedepsei, condamnatul s-a aflat la libertate și a avut posibilitatea să se intereseze și să verifice evoluția cauzei, inclusiv de la avocatul Igor Dorfman, care i-a reprezentat interesele în baza contractului de asistență juridică din 14 decembrie 2010 (f.d.246 vol.I).

24. Completul de asemenea notează că prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 (a se vedea para. 19) nu sunt aplicabile cauzei. Scopul art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeuri de recurs în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice (încheierea nr. [1ra-1330/2023](#), § 24).

25. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de repunere în termen a recursului și declară inadmisibil recursul condamnatului Nicolae Cristin împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2020.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Alexandru Negru

Leonid Chirtoacă